

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:656

av Johan Pehrson (FP)

Ökad samverkan och ökat resurstillskott inom den kliniska forskningen

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en likvärdig process för introduktion av nya läkemedel.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna till resurstillskott till klinisk forskning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nationell samverkan av den kliniska forskningen.

Motivering

I årets Cancerfundsrapport redovisas positiva nyheter om hur en cancercells förändring numera kan kartläggas på en allt skarpare detaljnivå, vilket redan gett nya behandlingar och kommer att resultera i ännu fler innovationer. Behandlingarna individualiseras, och patientgrupperna som behöver följas blir fler.

Jag har sett många positiva exempel på klinisk forskning, eftersom det är något som varit prioriterat i Örebro län i samarbetet mellan universitetssjukhuset i Örebro och läkarutbildningen vid Örebro universitet. Klinisk forskning utförs på patienter av läkare och sjuksköterskor som forskar samtidigt som de ger vård. Detta görs oftast i samarbete med läkemedelsindustrin. Genom klinisk forskning vinner vi förståelse för hur människokroppen fungerar och kan följa upp hur läkemedel verkar. Klinisk forskning behövs för att vårdpersonal ska hålla sig uppdaterad om den senaste utvecklingen.

Dessvärre har de kliniska prövningarna minskat under ett flertal år. Det finns flera skäl till det. I svensk vård används nya läkemedel i mindre grad än tidigare, vilket gör att internationella läkemedelsföretag anser att Sverige är ett mindre intressant land att forska inom. Om det inte går att sälja läkemedlet som blir resultatet av forskningen, saknas det incitament för läkemedelsbolag att forska. Dessutom vill man ofta i klinisk forskning jämföra ett nytt läkemedel med dess senaste föregångare – inte med det förrförra läkemedlet på området. Om moderna läkemedel blir en bristvara på den svenska marknaden, kommer kliniska studier inte bli meningsfulla att genomföra här.

Staten behöver, för att värna den kliniska forskningen, se till att systemet för att introducera nya läkemedel blir mindre krångligt och oförutsägbart än idag. Flera parallella processer håller nu på att byggas upp inom SKL, landstingen och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket. Staten behöver ta ett större ansvar för att introduktionen på den svenska marknaden avgörs på ett likvärdigt sätt och utan dröjsmål.

En annan utmaning är att personal som har velat forska inte alltid har getts utrymme till det, eftersom själva vården tar all tid. Det är utmärkt att staten nu ställer krav på landstingen att de medel som staten skjuter till genom avtalet för läkarutbildning och forskning verkligen går till klinisk forskning av hög kvalitet. Alliansregeringen avsatte även 50 mnkr per år från 2013 för att förbättra förutsättningarna för klinisk forskning. Denna satsning bör få en fortsättning om vi ska lyckas vända utvecklingen för svensk klinisk forskning.

Att fler patientgrupper behöver följas upp idag kräver en bättre samordning av klinisk forskning från nationell nivå. Detta togs upp i betänkandet Starka tillsammans – resultatet av en utredning om klinisk forskning som tillsattes av Alliansregeringen. Inom cancerområdet finns redan en organisation med regionala cancercentra som samordnar sin verksamhet. En sådan samverkan för den kliniska forskningen bör utvidgas till flera terapiområden.

Läkemedel är en av våra största exportprodukter. Sverige exporterade 2013 läkemedel till ett värde av 56 miljarder kr och importerade för 30 miljarder kr. Bara pappersindustrin har ett större handelsöverskott. Vinnovas senaste siffror visar att det finns 41 000 anställda inom de företag som har sin kärnkompetens inom life science. Läkemedelsbranschen är kort sagt en av Sveriges viktigaste, och därför behöver vi värna om dess utveckling och framtid.

Johan Pehrson (FP)